

Hannu Marttila ja Markko Lehtosalo

Coccidiosis in Calves and Occurrence of Coccidia in Finland – Review

Vasikkakokkidioosi ja kokkidien esiintyminen Suomessa – kirjallisuuskatsaus

SUMMARY

Coccidiosis in calves is caused by Eimeria spp. protozoas, of which Eimeria bovis and E. zuernii are clinically the most important. Eimerias occur worldwide. In Finland surveys to measure the occurrence of oocyst in the faeces of calves have been conducted since the 1990's. The number of oocyst-positive samples has been stable. In clinical coccidiosis the most important sign is diarrhea of varying severity. However it seems that most cases of coccidiosis are subclinical. Subclinical infections can have a negative effect in a calf's weight gain. Good hygiene and management are important in the prevention of coccidiosis. If the use of coccidiostats is needed based on the disease status of the herd, medication is most effective when given during the prepatent period. Identification of Eimeria species occurring in Finland should be considered in order to understand the local current disease status. Calf coccidiosis should be taken into account in the healthcare of calves also in Finland.

YHTEENVETO

Vasikkakokkidioosia aiheuttavat Eimeria-suvun alkueläimet, joista kliinisesti merkittävimpiä ovat Eimeria bovis ja E. zuernii. Eimerioita esiintyy maailmanlaajuisesti. Suomessa ookystien esiintyvyyttä vasikoiden ulosteessa on kartoitettu 1990-luvulta alkaen. Ookysta-positiivisten näytteiden osuus on Suomessa pysynyt vakaana. Kokkidioosin kliinisessä muodossa tärkein oire on vaihtelevan asteinen ripuli. Ilmeisesti suurin osa kokkidioositartunnoista jää kuitenkin subkliiniseksi. Myös subkliiniset tartunnat voivat heikentää vasikan kasvua. Vasikkakokkidioosin torjunnassa hyvä hygienia ja oikeat hoitokäytännöt ovat tärkeitä. Mikäli tilan tautitilanne edellyttää kokkidioosilääkityksen käyttöä, on lääkitys annettava prepatenttiaikana parhaan tehon saavuttamiseksi. Suomessa tulisi harkita täällä esiintyvien Eimeria-lajien kartoittamista vallitsevan tautitilanteen ymmärtämiseksi. Vasikkakokkidioosi on otettava huomioon myös suomalaisten vasikoiden terveydenhuollossa.

YDINKOHDAT:

- Kokkidioosi on maailmanlaajuisesti esiintyvä vasikoiden sairaus, jota aiheuttavat Eimeria-suvun alkueläimet.
- Infektio on usein subkliininen. Subkliininen tartunta voi heikentää vasikan kasvua.
- Suomessa Eimerioiden ookystien esiintyvyys vasikoiden ulosteessa on pysynyt vakaana 1990-luvun puolivälistä alkaen.
- Suomessa esiintyviä Eimeria-lajeja ei ole selvitetty.